

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

Autoritate publică autonomă

București, ROMÂNIA

Bd. Libertății nr.14, sector 5, cod 050706

Fax: (004)021-305.53.54 Tel./fax: (004)021-305.53.56

www.cna.ro

TelVerde : 0.800.888.555 e-mail : cna@cna.ro

Decizia nr. 561 din 22.09.2016
privind somarea S.C. RADIO FRANCE INTERNATIONALE ROMÂNIA S.R.L.,
BUCUREȘTI, Str. Aviator Mircea Zorilescu nr. 87, sector 1
Fax: 021 319 3199

- pentru postul RFI ROMÂNIA

Întrunit în ședință publică în ziua de 22 septembrie 2016, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat rapoartele întocmite de Direcția Monitorizare privind modul de reflectare a campaniei electorale pentru alegerile locale din anul 2016 difuzate de posturile de radio în perioada 27 mai-3 iunie 2016.

Postul RFI ROMÂNIA aparține S.C. RADIO FRANCE INTERNATIONALE ROMÂNIA S.R.L., licența R 287.6/10.09.1998 eliberată la data de 07.11.2013 și decizia de autorizare nr. 331.2-3/15.02.2011 eliberată la data de 04.02.2014.

În urma analizării raportului de monitorizare, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. RADIO FRANCE INTERNATIONALE ROMÂNIA S.R.L. a încălcat prevederile art. 13 lit. a) și d) din Decizia nr. 244/2016 privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale pentru alegerile locale din anul 2016.

Conform dispozițiilor invocate:

“Art. 13 Începând cu 48 de ore înainte de începerea votării și până la încheierea votării sunt interzise:

- a) prezentarea de sondaje de opinie, televoturi sau anchete făcute pe stradă;*
- d) comentarii privind desfășurarea campaniei, precum și cele privind candidații și competitorii electorali.”*

În fapt, potrivit raportului de monitorizare, în data de 03.06.2016, postul de radio RFI România a prezentat, în cadrul emisiunii informative „Știri”, ediția de la ora 9:00, două sondaje de opinie privind unii candidați la primăria Capitalei, precum și relatări despre declarații ale candidatului USB la primăria Capitalei, Nicușor Dan.

Redăm spre exemplificare un fragment din raportul de monitorizare:

“Andreea Pietroșel (prezentatorare): „Gabriela Firea are cele mai mari șanse să obțină funcția de primar general al Capitalei, arată datele a două sondaje publicate ieri, potrivit sondajului IRES realizat la comanda Digi 24, reprezentanta PSD ar urma să primească voturile a 45 % dintre cei care spun sigur că vor merge la vot. Pe locul următor în opțiunile electorale ale locuitorilor Capitalei se clasează Nicușor Dan, candidatul Uniunii Salvați Bucureștiul, cu 25%. Locul al treilea ar urma să fie ocupat de Robert Turcescu de la PMP cu 11%, un procent mai puțin ar urma să obțină Cătălin Predoiu de la PNL, mai exact 10%.

Sondajul prezentat de Nicușor Dan, candidatul USB la primăria Capitalei, păstrează clasamentul, nu însă și procentele, sondajul TNS o creditează pe Gabriela Firea cu 34 % din sufragii, pe Nicușor Dan cu 16%, pe Cătălin Predoiu cu 11% și pe Robert Turcescu cu 5%. De precizat că acest sondaj arată și că 15,5% dintre respondenți nu știu cu cine ar vota. Candidatul USB a amintit și de pliantul în care este acuzat că face un blat cu PSD și a declarat că a depus plângere la Biroul Electoral Municipal, în care cere ca PNL să fie

obligat să retragă aceste pliante. Nicușor Dan a mai precizat că în ipoteza în care Gabriela Firea câștigă, el nu va fi viceprimar.”

De asemenea, în raportul de monitorizare privind emisiunile difuzate în data de 3 iunie 2016 de postul de radio RFI România s-a reținut că, de la ora 9:24, în cadrul emisiunii de tip magazin „Matinal de zi cu zi” în rubrica „Invitatul dimineții”, Cosmin Ruscior a realizat un interviu (în direct la telefon, durata 9 minute și 38 sec.) cu Ovidiu Voicu (director executiv la Centrul pentru Inovare Publică) în care s-a comentat despre campania electorală a partidelor (PSD, PNL) și a unor candidați – Marian Vanghelie, Nicușor Dan, Cătălin Predoiu sau despre reprezentantul PSD, Liviu Dragnea.

Redăm spre exemplificare fragmente din raportul de monitorizare:

„Magda Prelipceanu (realizator „Matinal de zi cu zi”, rep.00.09): *La finalul campaniei electorale, înainte de scrutinul de duminică, discutăm despre acest subiect.*

Cosmin Ruscior (realizator interviu): *Da, Magda, este ultima zi, practic a acestei campanii și vrem să aflăm cum a arătat ea, cel puțin din perspectiva lui Ovidiu Voicu, invitatul dimineții la RFI, e vorba de directorul executiv al Centrului pentru inovare publică (...) Cum ați califica această campanie electorală? Cum vi s-a părut?*

Ovidiu Voicu: *Așa cum probabil toți am văzut, a fost o campanie electorală mai puțin vizibilă, ca urmare a noilor reguli de afișare în spațiul public, deci nu am mai avut parte de peisajul colorat cu care ne-am obișnuit, cu bannere și mesh-uri și așa mai departe. Dar nu a fost deloc o campanie mai puțin aprigă, pentru că au fost semnale din multe locuri că spiritele s-au mai încins, mai ales acolo unde există rivalități locale, mai ales acolo unde sunt primari în funcție, de mult timp și care nu au ezitat să facă uz de prerogativele lor la limita legii, unii dintre ei, pentru a-și asigura o realegere. (în continuare Ovidiu Voicu a făcut referire la legislația electorală – n.n.)*

Cosmin Ruscior (realizator interviu, rep. 1.48): *Bătălia electorală pare să se fi dat, cel puțin pe final de campanie, mai degrabă între principalii candidați ai drepte, adică domnul Cătălin Predoiu și domnul Nicușor Dan. Cum?*

Ovidiu Voicu: *Asta s-a întâmplat într-adevăr la București și aici tre’ făcută o observație, cumva percepția noastră a cetățenilor despre campanie e deformată și prin lupa televiziunii. Televiziunile au trebuit să se replieze cumva, într-o campanie în care sunt peste 250 de mii de candidați și atunci au fost mai vizibili aceia din București, spre exemplu dacă cineva se uita la televiziuni de știri aseară, pe trei televiziuni în paralel erau dezbateri electorale și toate erau cu candidați de la București. Mai puțin clar ce au înțeles din campania asta cei care sunt din provincie. Revenind la București, într-adevăr, tocmai pentru că aici avem un favorit clar, e vorba de Partidul Social Democrat, candidații drepte au încercat, sau unii dintre ei chiar au reușit să își atragă voturi de la ... din bazinele celorlalți. Și mi s-a părut evident că este o luptă între ei. Aș sublinia în acest context și faptul că spre deosebire de multe alte campanii anterioare, cel puțin în București, campania PSD a fost mult mai curată, fără atacuri și fără atacuri sub centură, spre deosebire de cea a PNL, care a apelat de această dată la foarte multe arme din arsenalul pe care nu ni-l dorim să-l vedem în campanie.*

Cosmin Ruscior (realizator interviu): *La prima vedere domnule Ovidiu Voicu, programele principalilor candidați, în Capitală, cel puțin, arată bine, conțin multe chestiuni interesante și totuși cum se face diferențierea la urne? Alegătorii cum pun ștampila? În funcție de ce?*

Ovidiu Voicu: *Mă îndoiesc că prea mulți alegători au încercat să citească programele, pe de o parte pentru că au devenit mai profesioniști și cei care le fac, ascultă care sunt nevoile cetățenilor și le pun în programe, ceea ce face ca programele să semene foarte*

tare între ele. Spre exemplu în orașe, toată lumea promite transport urban mai bun, curățenie, parcuri, locuri de distracție și așa mai departe. Diferența în această situație, mai ales pentru că suntem într-un context marcat de lupta anti-corupție, e dată de evaluarea omului, evaluarea candidatului, mai ales cel la primărie pe care-l vedem. Și cred că diferența se face emoțional, votanții vor alege mai ales candidatul la Primărie, în speranța că va fi unul mai cinstit, mai integru și care, chiar își va pune în aplicare ceea ce a pus în program. Anecdotic, eu locuiesc în sectorul 5, am încercat să citesc programele și cel mai interesant program, de departe, l-a avut Marian Vanghelie, care chiar candidează cu șanse, deși el se află sub control judiciar și nu are voie să intre în Primărie. Acum, dacă m-aș uita doar la programe și l-aș vota pe domnul Vanghelie, aș avea surpriza că am un primar care nu are voie să intre în Primărie să și-l pună în aplicare. Într-un astfel de context, este foarte greu să te orientezi doar după programe.

Cosmin Ruscior (realizator interviu): Cum vă explicați, ați menționat un pic mai devreme cazul domnului Vanghelie, care are probleme cu Justiția și cu toate acestea candidează chiar cu șanse bune, spuneți, cum vă explicați acest lucru, de ce nu țin cont alegătorii de dosarele penale ale candidaților?

(...)

Cosmin Ruscior (realizator interviu): Și ultima întrebare vă rog, cum credeți că va evolua situația de la PNL, după aceste alegeri? Vă întreb asta pentru că, domnul Predoiu este pe locul 3, potrivit unui sondaj IRES, cu 10%, Firea are 45 de procente, Nicușor Dan 25%, Turcescu 11 procente, deci e pe locul 4, scuzați-mă, domnul Predoiu. Într-un sondaj al USB-ului, domnul Predoiu e pe locul 3 cu 11 procente, în timp ce un sondaj de acum o săptămână, al PNL-ului îl plasa pe locul al doilea cu 30%. Cum, cum va evolua situația de la formațiunea liberală după alegeri?

Ovidiu Voicu: Acum depinde și ce va face PNL în restul țării. Semnele sunt că va pierde destul de urât în București, dar e posibil să se redreseze prin alte localități și atunci cumva să se echilibreze, să aibă o problemă organizația de București, poate domnul Predoiu personal, dar partidul să rămână stabil cel puțin până după alegerile parlamentare. Tre' să ținem cont de faptul că PNL are o speranță întemeiată că va fi la guvernare după noiembrie, întemeiată pe faptul că, într-un context în care nici PSD și nici PNL nu vor avea majoritatea mandatelor în Parlament, președintele Iohannis are discreționar puterea de a numi un prim-ministru și PNL se așteaptă să fie de la PNL, deci vor veni la putere. Cu această așteptare, probabil că partidul va rămâne echilibrat. Pe de altă parte, va rămâne în cadrul partidului și amintirea faptului că au pierdut pe mâna lor, mă aștept ca PSD să câștige mai multe mandate decât i-ar da sondajele, pentru că sunt foarte avantajați de actualul sistem electoral, mai ales de votul într-un singur tur. Iar votul într-un singur tur, a rămas în legea electorală, în timp ce comisia electorală era condusă de un deputat PNL și PNL a acceptat un troc politic pentru a păstra acest sistem de vot.

Cosmin Ruscior (realizator interviu): Mulțumesc foarte mult (...).

După analizarea conținutului redat anterior, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul a încălcat dispozițiile art. 13 lit. a) și d) din Decizia nr. 244/2016 privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale pentru alegerile locale din anul 2016, dispoziții potrivit cărora, începând cu 48 de ore înainte de începerea votării și până la încheierea votării sunt interzise prezentarea de sondaje de opinie, televoturi sau anchete făcute pe stradă precum și comentarii privind desfășurarea campaniei, precum și cele privind candidații și competitorii electorali.

Având în vedere aceste considerente, ținând cont de criteriile de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliul au propus sancționarea radiodifuzorului cu somație publică.

Supusă la vot, propunerea de sancționare a radiodifuzorului a fost adoptată în condițiile și cu respectarea dispozițiilor art. 15 din Legea audiovizualului.

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, și art. 16 din Decizia nr. 244/2016 privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale pentru alegerile locale din anul 2016

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. RADIO FRANCE INTERNATIONALE ROMÂNIA S.R.L., licența R 287.6/10.09.1998 eliberată la data de 07.11.2013 și decizia de autorizare nr. 331.2-3/15.02.2011 eliberată la data de 04.02.2014 pentru postul RFI România, se sancționează cu **somație publică** pentru încălcarea prevederilor art. 13 lit. a) și d) din Decizia nr. 244/2016 privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale pentru alegerile locale din anul 2016.

Art. 2: În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3: Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, aveți obligația de a transmite în următoarele 24 de ore de la comunicare, pe postul RFI ROMÂNIA, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 06.00-14.00, din care o dată în principală emisiune de știri, următorul text:

“Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu somație publică postul RFI România, deoarece, în data de 3 iunie 2016, cu 48 de ore înainte de începerea votării, a prezentat sondaje de opinie și comentarii privind desfășurarea campaniei electorale, încălcând, astfel, dispozițiile art. 13 din Decizia CNA nr. 244/2016.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

LAURA GEORGESCU

Întocmit Serviciul Juridic și Reglementări

Șef Serviciu, Ciobanu Dumitru